

Raadsvoorstel

Onderwerp: Afwijking afstandsnorm windturbines Koersdocument Omgevingsvisie Velsen 2040

Datum collegevergadering	24-06-2025	Ambtenaar	T. van der Meulen
Zaaknummer	1894791	Telefoon	06-43408350
Portefeuillehouder(s)	J. Verwoort	E-mailadres	tmeulen@velsen.nl

Voorgesteld raadsbesluit

1. In te stemmen met het afwijken van de in het Koersdocument Omgevingsvisie Velsen 2040 vastgelegde afstandsnorm, ten behoeve van de door Crown van Gelder nog in te dienen aanvraag om een omgevingsvergunning, in het kader van de realisatie van een windturbine voor Crown van Gelder.
2. Voor de realisatie van deze windturbine een minimale afstandsnorm van 500 meter tussen windturbine en woningen te hanteren.

Samenvatting

Crown van Gelder (CVG) is bezig met het verduurzamen van hun bedrijf. Onderdeel daarvan is de wens om één windturbine te realiseren. Deze zou op 540 tot 600 meter van een aantal woningen in Velsen-Zuid komen te staan. In Velsen is er een afstandsnorm van 600 meter vastgesteld tussen woningen en windturbines. Het is voor CVG niet mogelijk hieraan te voldoen. Hierdoor zou de verduurzaming van hun bedrijf veel minder zijn en later plaatsvinden. CVG heeft het college verzocht om de afstandsnorm voor hun windturbine te versoepelen naar 500 meter. De gemeente Velsen is echter niet het bevoegd gezag, dat is de provincie Noord-Holland. Het college heeft alleen adviesrecht. CVG wil, voordat het ruimtelijk proces door de provincie Noord-Holland wordt gestart, kijken of er draagvlak is bij de gemeente. Ook de provincie Noord-Holland gaf aan eerst te willen weten of die steun er vanuit de gemeente is, voordat zij het ruimtelijk proces starten.

Het college stelt aan de raad voor eenmalig af te wijken van de in het Koersdocument Omgevingsvisie Velsen 2040 vastgelegde afstandsnorm, ten behoeve van de realisatie van een windturbine voor CVG. De windturbine krijgt dezelfde afmetingen als de windturbines van het naastgelegen windpark Spuisluis. Die hebben een ashoogte van 120 meter en een rotordiameter van 117 meter. De tiphoogte (de hoogte van de mast plus de wieklengte) is 178,5 meter. De verwachte nieuwe landelijke afstandsnorm gaat uit van minimaal 2x tiphoogte. We zijn voornemens om ons te zijner tijd te conformeren aan de nieuwe landelijke afstandsnorm. In deze casus zou het met de nieuwe norm dus gaan om een afstand van 357 meter. Dat is ruim onder

de 500 meter afstand die nu voorgesteld wordt.

Het verzoek van CVG sluit aan bij onze ambitie om de groenste industriezone van Nederland te worden. In de afweging is er ook gekeken naar mogelijke gezondheidseffecten. Bij de vergunningverlening zal er getoetst worden of de mogelijke slagschaduw en geluidseffecten verantwoord zijn. Op voorhand is dit, ondanks de positieve ervaringen van het naastgelegen windpark Spuisluis, niet te zeggen. In 2050 wil Velsen klimaatneutraal zijn. Het verduurzamen van de industrie is daarom noodzakelijk. CVG is de derde grootste energieverbruiker van Velsen. Met een windturbine verduurzaamt CVG haar productie aanzienlijk waardoor ze een CO₂-reductie van 97% kan realiseren.

Inleiding

Crown van Gelder (CVG) is bezig met het verduurzamen van hun bedrijf. Een onderdeel daarvan is de realisatie van één windturbine (bijlage 1). Deze staat op 540 tot 600 meter van een aantal woningen in Velsen-Zuid. In Velsen is er een afstandsnorm van 600 meter vastgesteld tussen woningen en windturbines (bijlage 2 & 3). Het is voor CVG niet mogelijk om hieraan te voldoen. Hierdoor zou de verduurzaming van het bedrijf veel minder zijn en later plaatsvinden. CVG heeft het college verzocht om de afstandsnorm voor hun windturbine te versoepelen (bijlage 4). De gemeente Velsen is echter niet het bevoegd gezag, dat is de provincie Noord-Holland. Dit komt omdat CVG een zogeheten complex bedrijf is waarvoor de provincie eerder een omgevingsvergunning milieu heeft verleend. Daarom zijn zij ook bevoegd om de benodigde vergunningen voor de windturbine te verlenen. Het college heeft alleen adviesrecht hierop. CVG wil voordat het ruimtelijk proces door de provincie Noord-Holland wordt gestart kijken of er draagvlak is bij de gemeente. Het college staat welwillend tegenover het verzoek om de afstandsnorm tussen windturbine en woningen te veranderen naar 500 meter bij de casus CVG. Het college zal dat op voorhand aangeven op de verwachte adviesvraag vanuit het bevoegd gezag, de provincie Noord-Holland. Dat is niet gebruikelijk maar in deze casus heeft de provincie aangegeven eerst te willen weten of er steun is vanuit de gemeente voordat zij het ruimtelijk proces starten. Het is nog onduidelijk welke projectprocedure de provincie Noord-Holland gaat volgen. Daardoor is de planning van het zienswijzeproces nog onbekend.

Dit project sluit aan bij onze ambitie om de groenste industriezone van Nederland te worden. Ook ligt de locatie al in een Regionaal Energie Strategie (RES) zoekgebied. CVG is van plan om de windturbine aan te laten sluiten bij het gebiedsfonds Spuisluis. Met dat gebiedsfonds worden projecten en initiatieven op het gebied van energiebesparing, duurzame energie of verbetering van de leefbaarheid in de regio betaald.

CVG wordt op dit moment door de 600 meter afstandsnorm ernstig beperkt in het verder verduurzamen van hun productieproces. De hoeveelheid duurzame energie die opgewekt kan worden met deze windturbine, kan niet vanuit een andere duurzame bron opgewekt worden. Met een afstandsnorm van 500 meter kan deze windturbine wel geplaatst worden. Binnen de 600 meter afstandsnorm liggen 70 gebouwen met een woonfunctie (bijlage 5). De voorgestelde windturbine krijgt dezelfde afmetingen als de windturbines van het naastgelegen windpark Spuisluis. De ervaringen met de 6 windturbines bij de Spuisluis zijn positief. Daarom is het een verantwoorde keuze om de afstandsnorm aan te passen. In de afweging is er ook gekeken naar mogelijke gezondheidseffecten. Bij de vergunningverlening zal er getoetst worden of de mogelijke slagschaduw en geluidseffecten verantwoord zijn. Op voorhand is dit, ondanks de positieve ervaringen van windpark Spuisluis, niet te zeggen. De turbines bij de Spuisluis hebben een ashoogte van 120 meter en een rotordiameter van 117 meter. De tiphoogte (de hoogte van

de mast plus de wieklengte) is 178,5 meter. De verwachte nieuwe landelijke afstandsnorm gaat uit van minimaal 2x tiphoogte. We zijn voornemens om ons te zijner tijd te conformeren aan de nieuwe landelijke afstandsnorm. In deze casus zou het met de nieuwe norm dus gaan om een afstand van 357 meter. Dat is ruim onder de 500 meter afstand die nu voorgesteld wordt.

Beoogd doel en effect van het besluit

Met dit besluit draagt Velsen bij aan het verduurzamen van Crown van Gelder. We investeren in een duurzame industrie waardoor Velsen de groenste industriezone van Nederland wordt. Ook draagt dit besluit bij aan de duurzame doelen van de gemeente.

Argumenten

- In 2050 wil Velsen klimaatneutraal zijn. Het verduurzamen van de industrie is daarom noodzakelijk. Crown van Gelder is de 3e grootste energieverbruiker van Velsen. Met een windturbine verduurzaamt Crown van Gelder haar productie aanzienlijk waardoor er CO₂-uitstoot bespaard wordt.
- Op dit moment wekt Crown van Gelder energie op met een gasgestookte warmtekrachtcentrale (WKC). De WKC levert stoom en stroom aan de fabriek. De stoom is nodig voor de droging van het papier en de stroom voor de aandrijving van de machines. Elektrificatie van de stoomproductie, door installatie van hybride gasboilers of 100% electroboilers, is de kortste route om snel van het gas af te komen en daarmee de emissies van CVG naar nagenoeg nul te brengen. Door de netcongestie kan op korte termijn slechts een deel van de benodigde (groene) stroom van het net gehaald worden en dus is zoveel mogelijk eigen groene stroomproductie noodzakelijk om, zowel de aandrijving van de machines als de elektrische stoom productie mogelijk te maken. Met de realisatie van een windturbine zal CVG 97% CO₂-reductie realiseren.
- Netbeheerder Liander heeft Crown van Gelder benaderd om de warmtekrachtcentrale (WKC) te mogen gebruiken. De vrijkomende capaciteit bij de WKC kan namelijk flexibel gebruikt worden om het elektriciteitsnet stabiel te houden, wanneer er geen zon of wind beschikbaar is. Hierdoor ontstaat een stabiel elektriciteitsnet met voldoende capaciteit, die het voor andere bedrijven mogelijk maakt te elektrificeren. Deze mogelijkheid zou een wezenlijke bijdrage leveren aan doelstelling om de groenste industriezone van Nederland te worden.
- Naar verwachting treedt in 2026 de nieuwe landelijke afstandsnorm in werking (2x tiphoogte). Die is wetenschappelijk onderbouwd en veel soepeler dan de Velsense afstandsnorm. We zijn in afwachting van de landelijke afstandsnorm waar we ons te zijner tijd aan gaan conformeren. Met deze afstandsnorm zou de windturbine geplaatst kunnen worden met een afstandsnorm van 357 meter.
- De windturbine op het terrein van Crown Van Gelder komt in het verlengde te staan van de huidige lijnopstelling van 6 turbines van Windpark Spuisluis. Het zet de al bestaande lijn van windturbines voort en is daarmee ook onderdeel van een grotere lijnopstelling op de noordoever van het Noordzeekanaal. Deze turbine is daarmee passend binnen de afspraken die gemaakt zijn in het kader van de Regionale Energie Strategie en binnen een ruimtelijke visie op de mogelijkheden voor de plaatsing van windturbines in Velsen, de 'Verkenning Wind op land' (vastgesteld door het college in april 2019).

- Crown van Gelder gaat de opgewekte stroom zelf volledig gebruiken waardoor het niet teruggeleverd hoeft te worden op het stroomnet. Netcongestie is daardoor geen probleem in deze casus.
- De windturbine heeft een vermogen van 3,6 MWh. Jaarlijks levert dat naar verwachting 10.000 MWh op. Het heeft ook een positieve impact op het bod van onze Regionale Energie Strategie regio, Noord-Holland Zuid. Het totale bod is 2,7 TWh duurzame opwek in 2030. Met deze windturbine draagt Velsen een steentje daaraan bij.

Alternatieven

Velsen gaat negatief adviseren bij het bevoegd gezag, provincie Noord-Holland, op de realisatie van de windturbine bij CVG. Dit is geen wenselijk alternatief, omdat Crown van Gelder daardoor ernstig beperkt wordt in het verduurzamingsproces. Ook zal dit een negatieve invloed hebben op onze duurzaamheidsdoelstellingen.

Risico's

Mocht de raad instemmen met dit voorstel dan kunnen andere bedrijven en/of belanghebbenden ook proberen een uitzondering te verkrijgen op de afstandsnorm. Op dit moment liggen er geen andere verzoeken.

Programma

Klimaat & Duurzaamheid

Kader

Regionale Energie Strategie 1.0
Regionale Energie Strategie Herijking (2024)
Verkenning Wind op land (2019)

Participatie en inspraak

De voorgestelde windturbine is ingetekend in een RES zoekgebied. RES zoekgebieden zijn met behulp van participatie tot stand gekomen in 2020. Bij een eventueel vergunningsproces zal conform het beleidskader 'Participatie Velsen 2022-2026' en het participatiebeleid van de provincie Noord-Holland, participatie met de omgeving en stakeholders plaatsvinden. Crown van Gelder zal dat proces trekken.

In het landelijk Klimaatakkoord en in de RES is het streven naar 50% lokaal eigendom opgenomen. Omdat dit een windturbine betreft op eigen terrein én die volledig gericht is op eigen gebruik is dit 100% lokaal eigendom. Crown van Gelder is van plan om zich aan te sluiten bij het gebiedsfonds Spuisluis om zo de omgeving financieel mee te laten profiteren.

Financiële consequenties

Er zijn geen financiële consequenties verbonden aan dit besluit.

Uitvoering van besluit

Met de aangepaste afstandsnorm gaat Crown van Gelder het vergunningsproces starten, door middel van het indienen van een aanvraag voor een omgevingsvergunning bij Gedeputeerde Staten, om de windturbine te realiseren. Het college zal CVG en de provincie Noord-Holland informeren dat het verzoek om positief te adviseren aan Gedeputeerde Staten in het kader van de door CVG nog in te dienen aanvraag om een omgevingsvergunning, voorgelegd is aan de raad. Na besluitvorming door de raad informeren we CVG en de provincie over het genomen besluit. Na het raadsbesluit zal in de Omgevingsvisie een verwijzing gemaakt worden naar de landelijke afstandsnorm.

Bijlagen - onderdeel uitmakend van het besluit

Raadsbesluit Afwijking afstandsnorm windturbines Koersdocument Omgevingsvisie Velsen 2040

Bijlage 1: Concept windturbine Crown van Gelder

Bijlage 2: Koersdocument Omgevingsvisie Velsen 2040

Bijlage 3: Amendement Windturbines op afstand (2021)

Bijlage 4: Ingezonden brief Crown van Gelder

Bijlage 5: Overzicht woonfuncties bij afstandsnorm 600 meter

Bijlagen - bijgevoegd als achtergrondinformatie

Burgemeester en wethouders van Velsen,

De secretaris,

D. Veurink

De burgemeester,

F.C. Dales